

DE VARKENS PRAKTIJK

Een stap vooruit

BOMVOL

Als veehouder heb je de dagen vaak bomvol en moet je van alle markten thuis zijn; verstand van mens, dier en techniek, maar ook van klimaat, huisvesting, voeding, regelgeving, noem het maar op... Ook deze nieuwsbrief is bomvol en van alle markten thuis. Naast dat onze **nieuwe collega Stella** zich aan u voorstelt, staat **Rudolf in het zonnetje**, brengen we de **welzijnscheck** nog eens onder de aandacht en spijkeren we wat bij in kennis op gebied van **navelbreuken** en **injectionstechnieken**. Vergeet u niet even uw stem uit te brengen in de **poll** hieronder? Veel leesplezier!

POLL

Hoe informatief vindt u de nieuwsbrief?

NAVELBREUKEN

Patricia van Ginderen – De Varkenspraktijk, locatie Oss

In de praktijk komen we de term “navelbreuken” met regelmaat tegen, soms

in combinatie met de discussie of inzet van antibiotica noodzakelijk is. Deze nieuwsbrief biedt een mooie gelegenheid wat dieper op de term in te gaan.

Voor de geboorte voorziet de navelstreng de big van voedingsstoffen en zuurstof en worden afvalstoffen afgevoerd. Na de geboorte verliest de navelstreng haar functie; er blijft een stompje over wat binnen enkele dagen opdroogt en afvalt. Op de plaats van de navelstreng blijft nu de **navel** achter; het litteken van de afgevalen navelstrengstomp. De buikwand rondom de navel sluit in de dagen tot weken na de geboorte geheel, maar je kunt je voorstellen dat dit een zwakkere plek blijft.

Een navelbreuk, ofwel **hernia Umbilicalis**, kan al aanwezig zijn bij geboorte. De buikwand rondom de navel is dan niet naar behoren gesloten, waardoor het **navelbreuk** buikvlies naar buiten kan stulpen. Dit kan een **genetische grondslag** hebben. Vroeggeboren biggen en biggen met een lager geboortegewicht vertonen vaker navelbreuken. Ook **omgevingsfactoren** spelen een rol. Denk bijvoorbeeld aan het blijven hangen van het restant van de navelstreng aan de hokinrichting, wat trauma aan het weefsel geeft. Ook op latere leeftijd

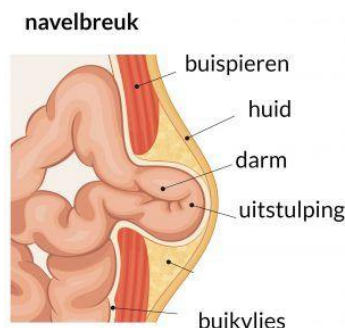
kunnen navelbreuken ontstaan. Het varken groeit en de druk op de buikwand neemt toe, waardoor de zwakke plek uiteindelijk toch een breuk kan vormen.

Soms is de buikwandopening bij een navelbreuk erg klein en bevat de breukzak enkel wat vet. Bij een grotere breukpoort kunnen zich ook darmen in de breukzak bevinden, wat een risico kan vormen daar de darm bekneld kan raken met alle gevolgen van dien.

Wanneer de **hygiëne in het kraamhok** niet optimaal is, kan het voorkomen dat rondom de navelstrengstomp een ontsteking ontstaat. Aan de buitenzijde is een op een navelbreuk gelijkende uitstulping waarneembaar, maar primair is hierbij geen breukpoort en breukzak aanwezig.

Omdat in geval van een navelbreuk door zwakte van de buikwand geen sprake is van een ontsteking, heeft gebruik van antibiotica geen meerwaarde. Dit is natuurlijk een ander verhaal in geval van een navelontsteking. In beide gevallen is **voorkomen beter dan genezen**. Daarom is

het aan te raden een goede hygiëne te handhaven in de kraamstal. Door de navelstreng enkele uren na geboorte handbreedte kort te knippen, wordt trauma aan het weefsel beperkt. Let op; ook te kort geknipte navelstrengen vormen een risico! Ook het ontsmetten van de navels met jodium en/of het gebruik van kalk om de navelstreng zo snel mogelijk te laten opdrogen hebben een positief effect op hygiëne.

RUDOLF RAYMAKERS IN HET ZONNETJE

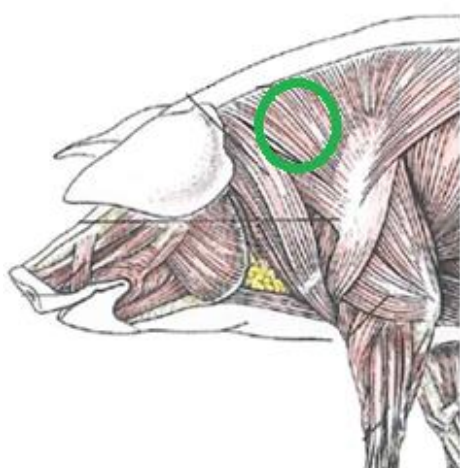
Anne Veenbaas was de eerste directeur van de eerste provinciale Gezondheidsdienst voor Dieren. Hij heeft zich in die tijd hard gemaakt voor het gebruiken van bestaande en nieuwe kennis in het werkveld, om zo zonder wettelijke dwang zowel dier- als volksgezondheid te verbeteren.

In Nederland is geen wettelijke aanpak van het antibioticagebruik in de veehouderij gekomen. Dat is te danken aan varkenshouders, praktijkonderzoek, wetenschap én aan dierenartsen zoals **Rudolf Raymakers**. Tezamen hebben zij voor een vrijwillige aanpak gezorgd.

Op 9 september kreeg Rudolf voor zijn belangrijke bijdrage officieel de **Anne Veenbaas-penning** uitgereikt. U leest er meer over op [onze website](#). Rudolf, van harte gefeliciteerd!

INJECTIETECHNIKEN

Het zetten van injecties vormt een belangrijk onderdeel van het werk in de varkenshouderij. Denk aan de ijzerinjectie, de vaccins die toegediend worden, maar ook aan de behandeling van zieke dieren. Daarom blijft het een uitdaging om ervoor te zorgen dat alle injecties juist toegepast worden. In deze rubriek willen we de komende nieuwsbrieven aandacht besteden aan veelgemaakte fouten op gebied van injecteren.

De juiste injectieplaats is met groen omcirkeld.

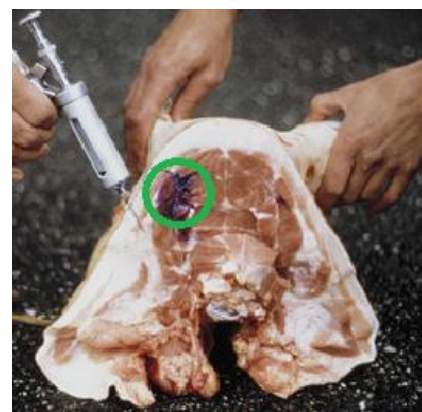
Deze keer laten we zien wat **de juiste injectieplaats** is. Dit is **in de hals**, vlak achter het oor. Tevens is het belangrijk dat er **loodrecht op de huid** geïnjecteerd wordt. Als dit niet gebeurt is de kans groot dat het middel in het spek (vet) gespoten wordt. Nagenoeg alle middelen die bij varkens toepast worden dienen in de spier terecht te komen.

Een middel wat in de spier wordt gespoten, wordt aanzienlijk

sneller opgenomen dan wanneer het in vet wordt toegediend. Wanneer een middel wel subcutaan (onder de huid) toegediend moet worden, dan gebruik je daarvoor een kortere naald. In onze volgende nieuwsbrief komt aan bod **welke naaldlengte wanneer geïndiceerd** is.

EVEN VOORSTELLEN

Mijn naam is **Stella Nauta** en per 1 september ben ik begonnen als varkensarts in Oss. De varkenshouderij is mij niet met de paplepel ingegoten, maar 14 jaar geleden maakte ik kennis met de sector in Zweden waar wij toen met mijn ouders heen zijn verhuisd. Na de middelbare school daar ben ik terug gegaan naar Nederland om diergeneeskunde te studeren met het bewuste doel om varkensarts te worden. Dit doel is nu na jaren studeren bereikt en met veel enthousiasme begin ik nu aan deze volgende stap om mijzelf verder in de sector als dierenarts te ontwikkelen.

De spuit wordt hier niet loodrecht gehouden; het uiteinde van de naald komt in het spek terecht. De met groen omcirkelde plek is de juiste plaats.

APOTHEEKNIUWS

Om het bestellen van artikelen of medicatie te vergemakkelijken bestaat de mogelijkheid gebruik te maken van een **gepersonaliseerde bestellijst**. Hierop staat enkel de op uw bedrijf van toepassing zijnde medicatie vermeld.

De bestellijst kan **digitaal** door ons aangeleverd worden, maar ook **gelamineerd**, zodat deze herbruikbaar is.

Voor de vestigingen Mill en Oss is het mogelijk om medicijnbestellingen te plaatsen **via Whatsapp**. Het telefoonnummer betreft +31 970 253 747 16. Dit telefoonnummer is uitsluitend bereikbaar via Whatsapp en uitsluitend bestemd voor het indienen van medicijnbestellingen.

Bestel tijdig, om teleurstellingen omtrent levering te voorkomen!

WELZIJNSCHECK

Vorig jaar heeft u de **welzijnscheck** al dan niet samen met uw voerleverancier en dierenarts voor het eerst ingevuld. Vanuit de IKB is het een verplichting dat deze ieder jaar opnieuw wordt ingevuld. Indien u bij Kiwa Verin bent aangesloten mag de welzijnscheck op moment van controle **niet ouder zijn dan 1 jaar**.

Voor iedere diergroep dient u een aparte welzijnscheck in te vullen. Dit alles om bewust te worden van de **risicofactoren** die een rol kunnen spelen bij kannibalisme.

U kunt de welzijnscheck vinden op www.vitalevarkenshouderij.nl, nadat u daar bent ingelogd. Indien u aangesloten bent bij DGB, kunt u de welzijnschecks ook in uw IKB-portaal opvragen.

UW MENING TELT!

Om de kwaliteit van onze service te kunnen verbeteren willen we graag zo nu en dan uw mening over bepaalde onderwerpen peilen. Daarom vindt u vanaf nu op de eerste pagina van de nieuwsbrief een poll-knop, waarbij verscheidene onderwerpen de revue zullen gaan passeren.

VEEHoudERS ZIJN ALLESKUNNERS

Patricia van Ginderen – Boerderij, 19 augustus 2021

Het klinkt misschien zoetsappig, maar afgelopen december heb ik de mooiste titel ooit voor mijn naam mogen plakken: mama. Vanaf dat moment houd ik elk sparteltje, glim- of schaterlachje, poging tot rollen of welke vordering dan ook nauwlettend in de gaten. Door dat intensief kijken leer ik mijn dochter in korte tijd enorm goed kennen; ik heb vaak maar een blik nodig om te weten hoe de pet staat.

Toen ik na mijn verlof weer aan het werk ging, realiseerde ik me dat ik soms vergat met eenzelfde precisie naar de dieren in de stal te kijken. Dit kan wel een schat aan informatie opleveren. Maar waar blijft soms de tijd om ook in de stal een stap terug te doen en te kijken hoe de pet staat?

Lees verder op [de website van De Varkenspraktijk](#).

